

АНОТАЦІЯ

дисципліни «Міжнародне публічне та приватне право»

Мета: є аналіз та вивчення принципів та норм, які регулюють відносини між державами, міжнародними організаціями та іншими суб'єктами міжнародного права. Розширення участі України в міжнародних відносинах, насамперед внаслідок інтеграційних європейських та євроатлантичних напрямків зумовлює необхідність вивчення та впровадження в життя сучасних міжнародних стандартів через вдосконалення національних механізмів та створення сприятливих умов для імплементації.

По закінченню вивчення курсу студенти повинні

Знати:

- особливості міжнародно-правової системи на відміну від національних правових систем;
- основні риси сучасного міжнародного права та загальні його принципи;
- характеристику всіх суб'єктів міжнародних правовідносин;
- поняття міжнародної відповідальності та форми її реалізації;
- особливості правового регулювання окремих галузей та інститутів особливої частини міжнародного права.

Уміти:

- аналізувати зміст міжнародних правових документів та роз'яснювати їх зміст іншим;
- застосовувати правові знання з міжнародного права для оцінювання юридичних фактів, обґрунтовувати їх правову оцінку.;
- навчитися застосовувати здобуті теоретичні знання при вирішенні практичних питань;
- проаналізувати склад міжнародного правопорушення, визначити його вид та форму відповідальності.
- аналізувати зміст міжнародних правових документів (договірних та звичаєвих) і актів національного законодавства України, що регулюють міжнародні відносини та роз'яснювати їх зміст іншим;
- дати характеристику основним міжнародно-правовим документам, що регулюють положення окремих галузей та інститутів міжнародного права.

Зміст дисципліни:

Змістовий модуль 1. Загальна частина міжнародного публічного та приватного права

Поняття МП та предмет його регулювання. Міжнародне право, як особлива правова система. Система міжнародного права. Функції

міжнародного права. Концепції співвідношення національного та міжнародного права. Особливості міжнародного права.

Зародження міжнародного права. Розвиток міжнародного права до Вестфальського миру. Прогресивні тенденції в міжнародному праві до Гаагських конференцій. Вплив на МП Французької буржуазної революції. Зародження ідеї міжнародного захисту прав людини. Особливий стан "цивілізованих" держав. Формування сучасного МП, його прогресивний розвиток. Істотні зміни сучасного періоду.

Поняття і види суб'єктів міжнародного права. Держава, як основний суб'єкт міжнародного права. Визнання та правонаступництво держав. Державоподібні утворення. Міжнародна правосуб'єктність індивідів. Міжнародна правосуб'єктність народів (націй). Міжнародні організації. Україна - суб'єкт сучасного міжнародного права.

Поняття джерел міжнародного права. Судові рішення серед джерел МП. Міжнародний договір - основне джерело МП. Міжнародний звичай. Односторонні акти держав. Загальна характеристика інших джерел. Доктрини міжнародного права.

Поняття і юридична природа основних принципів міжнародного права. Місце загальних принципів міжнародного права серед джерел та їх загальна характеристика. Норми міжнародного права і їх класифікація. Юридично-технічні методи регулювання відносин у міжнародному приватному праві.

Значення міжнародно-правової відповідальності, цілі, принципи, поняття відповідальності. Підстави для міжнародно-правової відповідальності. Міжнародна кримінальна відповідальність фізичних осіб.

Змістовий модуль 2. Особлива частина міжнародного публічного та приватного права

Поняття та джерела права міжнародних договорів. Поняття та класифікація міжнародних договорів. Сторони міжнародного договору. Стадії укладання міжнародного договору. Реєстрація й опублікування договорів. Тлумачення міжнародних договорів. Припинення міжнародних договорів і зупинення їхньої дії. Гарантії виконання зобов'язань за міжнародними договорами.

Поняття і джерела права зовнішніх зносин та органи зовнішніх зносин. Правовий статус органів зовнішніх зносин. Дипломатичні представництва та консульські установи, їх функції. Дипломатичні та консульські привілеї і імунітети.

Міжнародний захист прав національних, етнічних, релігійних і мовних меншин. Ліквідація дискримінації щодо жінок. Міжнародний захист прав дітей. Міжнародно-правовий статус біженців.

Поняття та форми міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю. Злочини міжнародного характеру, їх характеристика. Міжнародне співробітництво в боротьбі зі злочинністю. Місце і роль Інтерполу у боротьбі зі злочинністю.

Територія в міжнародному праві.

Право міжнародної безпеки та збройні конфлікти в міжнародному праві.

Міжнародне морське право як галузь МП.

Міжнародно-правові режими Арктики, Антарктики.

Міжнародне повітряне право як галузь МП. Міжнародна організація цивільної авіації (ІКАО).

Міжнародне космічне право як галузь МП. Принципи діяльності держав по дослідженню і використанню космічного простору. Міжнародно-правова регламентація умов космічної діяльності.

Міжнародно-правова охорона навколишнього середовища.

Поняття міжнародного економічного права. Джерела та принципи міжнародного економічного права. Сфери міжнародного економічного співробітництва. Правовий статус міжнародних економічних організацій. Міжнародне торгове право. Міжнародно-правовий механізм регулювання співробітництва в галузі сільського господарства. Міжнародно-правове регулювання міжнародного науково-технічного співробітництва.

Основні сфери приватно-правових відносин на міжнародному рівні.

Право власності. Сімейне право. Трудові відносини. Зобов'язання із заподіяння шкоди.

Міжнародний цивільний процес.

Викладацький склад: доцент, к.ю.н., доцент кафедри адміністративного і інформаційного права Чернадчук Т.О.

<http://ur.sau.sumy.ua/2014/254/chernadchuk-tamara-oleksandrivna.html>

Основна література:

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

1. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами у відповідності з Статутом ООН (від 24 жовтня 1970).
2. Декларація про недопустимість інтервенції і втручання у внутрішні справи держави (9 грудня 1981).
3. Віденська конвенція про правонаступництво держав у відношенні договорів (23 серпня 1978 року).
4. Віденська конвенція про право міжнародних договорів (1969).
5. Віденська конвенція про право договорів між державами і міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями (1986).

СПЕЦІАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

1. Антонович М.М. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К., Вид дім «КМ Академія»; Алерта, 2003, - 308 с.
2. Баймуратов М.О. Міжнародне право,- Х., «Одіссей», 2001. – 672 с.
3. Богуславський М.М.. Международное частное право. М., 1994 г

4. Жан Тузкоз. Міжнародне право. Будапешт 1998 р.
5. Тимченко Л.Ц.. Международное право “Консум” Харьков 1999 г.
6. Г.Й. Удовенко. Україна на міжнародній арені. К., Юрінком. 1998 р. у 2-х томах.